

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2841/2024
Рев2 2850/2024
25.12.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров, Јасмине Симовић, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији су пуномоћници Војислав Љубеновић и Раде Митровић, адвокати из ..., против тужене Општине Власотинце, коју заступа Општински правобранилац Општине Власотинце, ради забране злостављања на раду, одлучујући о ревизијама тужиле изјављеним против решења Апелационог суда у Нишу Гж1 916/2024 од 29.05.2024. године и пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 94/2022 од 14.04.2022. године, у седници одржаној 25.12.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против решења Апелационог суда у Нишу Гж1 916/2024 од 29.05.2024. године.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 94/2022 од 14.04.2022. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 94/2022 од 14.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 94/2022 од 14.04.2022. године одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Вишег суда у Лесковцу П1 2/2021 од 21.09.2021. године, којом је одбијен као неоснован тужбени захтев за утврђење да је тужилца трпела злостављање на раду у периоду од 10.06.2016. до 28.05.2018. године од стране ББ, начелника Општинске управе Општине Власотинце, да се забрани даље злостављање на раду тужиле од стране тужене, односно понављање злостављања, да се уклоне последице злостављања тако што ће тужилца бити враћена на руководеће радно место са коефицијентом 22,5 који је имала пре 03.08.2016. године и да се тужена обавезе да тужилци накнади нематеријалну штету у износу од 500.000,00 динара, као и да се у дневном листу „Блиц“ о трошку тужене објави пресуда донета поводом тужбе, а тужилца је обавезана да туженој накнади трошкове поступка у износу од 142.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и предложила да се ревизија сматра изузетно дозвољеном у смислу члана 404. Закона о парничном поступку због потребе уједначавања судске праксе.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Осим ревизије тужила је поднела и предлог за понављање правноснажно окончаног поступка наведеном другостепеном пресудом. Решењем Вишег суда у Лесковцу П1 2/21 од 06.02.2023. године одређен је застој са поступком по ревизији до окончања поступка по поднетом предлогу за понављање поступка.

Решењем Апелационог суда у Нишу Гж1 916/2024 од 29.05.2024. године, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђено решење Вишег суда у Лесковцу П1 2/21 од 07.02.2024. године, којим је одбачен предлог тужиле за понављање поступка у предмету тог суда П1 2/21 као недозвољен.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиле против побијаног решења дозвољена по члану 420. став 5. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), па је решење испитао у смислу члана 408. истог закона и утврдио да је ова ревизија тужиле неоснована.

Према разлозима побијаног решења и садржини списка, тужила је преко овлашћеног пуномоћника адвоката Радета Митровића из ... поднела предлог за понављање поступка 09.06.2022. године, заснован на наводима да је тужила сазнала за нове чињенице и стекла могућност да употреби нове доказе. Као законски основ по коме се тражи понављање поступка наведен је члан 426. став 1. тачка 10. ЗПП. Тужила је пуномоћје овом адвокату опозвала 14.06.2023. године, а као странка која није адвокат, није ангажовала другог пуномоћника из реда адвоката за даље заступање у поступку по овом ванредном правном леку. У таквој ситуацији, правилно је одлучено када је предлог тужиле за понављање поступка одбачен као недозвољен, применом члана 430. став 1. у вези члана 85. став 6. ЗПП.

Одредбом члана 85. став 6. ЗПП прописано је да странку мора да заступа адвокат у поступку по ванредним правним лековима, изузев ако је сама адвокат.

Одредбом члана 430. став 1. ЗПП прописано је да неблаговремене (члан 428), непотпуне (члан 429. став 2) или недозвољене (члан 85. став 6. и члан 428) предлоге за понављање поступка одбациће решењем првостепени суд без одржавања рочишта.

Према изнетом, није довољно да је предлог за понављање поступка поднет преко пуномоћника адвоката који је био овлашћен за заступање тужиле у поступку по предлогу за понављање поступка, а коме је тужила пуномоћје опозвала 24.06.2023.

године, у фази неправноснажног решења којим је предлог био одбачен као неблаговремен, донетог у испитивању услова благовремености, потпуности и дозвољености поднетог предлога, већ се императивном одредбом члана 85. став 6.ЗПП захтева да подносилац предлога за понављање поступка као странка која није адвокат има пуномоћника адвоката за заступање у поступку по овом правном леку све до окончања поступка по овом ванредном правном леку. У противном, суд је овлашћен да без одржавања рочишта предлог одбаци као недозвољен, применом члана 430. став 1. истог закона, што је првостепени суд и учинио доношењем решења које је као правилно и законито потврђено од стране другостепеног суда.

Ревизија тужиле није основана у побијању решења којим није повређен закон на њену штету, како наводи, већ је закон правилно примењен.

Имајући у виду да је тужила ангажовала пуномоћника адвоката за подношење ванредног правног лека, неосновано се ревизијом указује да је дужност суда била да од тужиле затражи да се изјасни да ли ће ангажовати другог адвоката или ће тражити да је заступа адвокат по службеној дужности, као и да је упозори на право да ангажује адвоката за даље заступање, односно да је тужила могла на самом рочишту да ангажује новог пуномоћника. Суд није био дужан да упозорава странку која је опозвала пуномоћје адвокату да може да ангажује другог пуномоћника адвоката, нити је био дужан да закаже рочиште када процесних услова није било. У члану 430. став 1. ЗПП је прописано да се недозвољени предлог за понављање поступка одбацује решењем без одржавања рочишта.

Из изнетих разлога, ревизија тужиле је одбијена као неоснована, сходном применом члана 414. став 1. у вези члана 420. став 6. ЗПП.

Одлучујући о изузетној дозвољености ревизије изјављене против правноснажне пресуде на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је оценио да ревизија тужиле није изузетно дозвољена.

Чланом 404. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Из наведеног произлази да су законом изричито прописани додатни, посебни услови под којима ревизијски суд може изузетно дозволити ревизију и одлучити о овом правном леку и онда када ревизија није дозвољена на основу члана 403. ЗПП. Истицање погрешне примене материјалног права представља законски разлог за изјављивање посебне ревизије искључиво уколико због погрешне примене материјалног права у другостепеној одлуци постоји потреба да се размотре правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Имајући у виду разлоге на којима је заснована правноснажна пресуда о предмету тражене правне заштите у примени материјалног права, као и наводе изнете у

ревизији, Врховни суд је оценио да у конкретном случају није испуњен законски услов који би се односио на потребу уједначавања судске праксе, како се ревизијом предлага. У конкретном случају, одлука о траженој заштити је условљена резултатом расправљања и чињеничним стањем утврђеним у поступку, а у правним разлозима заснована на примени одговарајућих одредби материјалног права.

Из наведених разлога, нема места одлучивању о ревизији као посебној, па је применом члана 404. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије применом члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 441. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према члану 29. став 4. Закона о спречавању злостављања на раду, спор између запосленог и послодавца због злостављања на раду и у вези са радом је радни спор. Ставом 5. истог члана прописана је сходна примена Закона о парничном поступку у споровима за остваривање судске заштите због злостављања на раду или у вези са радом, уколико Законом о спречавању злостављања на раду нису предвиђена посебна правила. Законом о спречавању злостављања на раду није предвиђено да је у овој врсти спорова ревизија увек дозвољена, а одредбом члана 441. Закона о парничном поступку прописано је да је у парницама из радних односа ревизија дозвољена у споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа.

Парница ради заштите од злостављања на раду је парница из радног односа, али она не представља спор о заснивању, постојању и престанку радног односа из члана 441. ЗПП, те је ревизија против пресуде о тужбеном захтеву недозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима, ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужбу ради заштите од злостављања на раду и накнаде штете тужила је поднела 27.11.2018. године. Имајући у виду да се тражена правна заштита не односи на заснивање, постојање или престанак радног односа, а да вредност побијаног дела новчаног потраживања не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, то је Врховни суд нашао да ревизија није дозвољена, применом члана 403. став 3. ЗПП.

На основу изнетог, применом члана 413. у вези члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић